

Dönem : 2
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 915

4936 sayılı Kanunun 20 nci maddesi ile bu Kanunun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 18, 24, 32 ve 38 nci maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı ve İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Doçentlik için bekleme süresinin dört yıldan iki yıla indirilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/643, 2/737)

4936 sayılı Kanunun 20 nci maddesi ile bu kanunun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 18, 24, 32 ve 38 nci maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu Kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı (1/643)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 877/1856

21 . 3 . 1969

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 15 . 3 . 1969 tarihinde kararlaştırılan «4936 sayılı Kanunun 20 nci maddesi ile bu kanunun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 18, 24, 32 ve 38 nci maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Süleyman Demirel
Başbakan

4936 sayılı Kanunun 20 nci maddesi ile bu kanunun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 18, 24, 32 ve 38 nci maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısının

GEREKÇESİ

115 sayılı Kanunla değiştirilen 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 32 ve 38 nci maddelerinde öğretim üyeleri ve yardımcıları için tesbit edilen tazminat miktarları bugünkü hayat şartları karşısında tatmin edici olmaktan uzaktır.

Öğretim üyeliğinin çekici bir nitelik kazanması, üstün vasıflı gençlerin öğretim üyesi olmalarının teşvik edilmesi ve halen üniversitelerde görev almış bulunan öğretim üyelerine ve yardımcılarına çalışma güelerine ve toplum içindeki görevlerine uygun malî imkânların sağlanması gerekmektedir.

Üniversite öğretim üye ve yardımcılarının, öğretimin yanında Üniversiteler Kanununun bir vazife olarak yüklediği ilmî inceleme ve araştırmaları yapabilmeleri de her şeyden önce maddi sıkıntılardan kurtulmaları ile mümkündür.

115 sayılı Kanunla değiştirilen 4936 sayılı Üniversiteler Kanununa tabi üniversitelerde görev alan öğretim üye ve yardımcılarının malî statülerindeki yetersizlik değerli elemanların, üniversiteye nazaran çok daha iyi imkânlar sağlıyan kurumları tercih etmelerine sebeb olmakta ve bunları üniversite dışında iş aramaya sevk etmektedir.

Bu hal aynı zamanda asistanlık kadrolarının boş kalmasına yol açmakta veya arzu edilen gerekli yetenek ve nitelikte elemanın öğretim üyeliğine antisabetmelerini güçleştirmekte hattâ önlemektedir.

Maaş ve üniversite tazminatı 4936 sayılı Kanun hükümlerine bağlanan üniversitelerimizle, ücretleri hususi kanun ve statülere göre verilmekte olan üniversitelerimiz arasındaki ücret muvazenesizliği de mâlumdur. Bu hal 4936 sayılı Kanun hükümlerine göre aylık ve tazminat almakta olan üniversite öğretim üyelerinin diğer üniversitelere kaymalarına da sebeb olmaktadır.

Diğer taraftan bu tasarı ile 4936 sayılı Kanuna bağlı üniversitelerimizde çalışan öğretim üye ve yardımcılarının daha ziyade tam gün olarak üniversite içinde öğretim ve araştırma görevine bağlanmasını sağlayıcı hükümler de getirilmektedir.

Ayrıca bu tasarı ile açılmış ve açılmakta olan üniversitelerimizin en âcil ihtiyacı olan öğretim üyesinin temini bakımından ve çalışkan, kabiliyetli genç elemanlardan zamanında istifade edilebilmesi maksadıyla doçentlik süresi iki yıla indirilmektedir. Bunun yanında yurt dışında öğretim görevinde bulunan kıymetli elemanların da üniversitelerimize kazanılması tasarıda yer almaktadır.

Tasarıda yer alan diğer bir husus ise; doçent ve profesörlerimizin Ankara, İstanbul ve İzmir üniversiteleri dışında diğer üniversitelerimizde çalışmalarınıdır.

Tasarıda yer alan bu hükümle Ankara, İstanbul ve İzmir dışındaki yüksek öğrenim kurumlarına öğretim üyesi temini ve öğretim üyelerinin de bu üç şehir dışındaki yüksek öğrenim kurumlarında muayyen bir süre de olsa görev almaları temin edilmiş olacaktır.

Maddelerin gerekçesi

Madde 1. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 18 nci maddesinin (b) bendine, doçent olabilmek için bekleme ile ilgili 4 yıllık süre, genç ve kabiliyetli elemanlardan, bölüm ve kürsülerde daha erken öğretim üyesi ihtiyacını karşılayabilmek, yeni açılmış ve açılacak üniversitelere biran evvel öğretim üyesi temin edebilmek ve genç öğretim üyelerini işbaşında bulundurmaya maksadı ile 2 yıla indirilmektedir.

Madde 2. — Bu madde, üniversite öğretim kurumlarında açılacak aylıklı doçentliklerde görevlendirilecekler arasına, 19 ncu madde gereğince yapılacak imtihanı başarmış olanlardan başka, yurt dışında tanınmış üniversitelerde en az iki yıl eylemlilik olarak doçentlik görevi yapmış olanları da katmakta ve tâyinlerini tüzük ve yönetmeliklere bağlamaktadır.

Madde 3. — Ankara, İstanbul ve İzmir'deki üniversitelerin fakültelerinde veya bu fakültelere bağlı okul ve enstitülerde bir uzmanlık dalında esasen tâyin edilmiş bir profesör varsa, kadrolu veya kadrosuz ikinci bir profesörün tâyini için adayların yukarıda sayılan şehirler dışındaki Türkiye'de bir yüksek öğrenim kurumunda en az iki yıl öğretim üyeliği veya öğretim görevliliği yapmış olmasını şart koşmaktadır. Bununla, bu üç şehir dışındaki yüksek öğrenim kurumlarına öğretim üyesi temini ve öğretim üyelerinin de bu üç şehir dışındaki yüksek öğrenim kurumlarında muayyen bir süre de olsa görev almaları temin edilmektedir.

Madde 4. — 4936 sayılı Kanuna bağlı üniversitelerimizde görevli öğretim üyelerinin bugün almaktaki üniversite tazminatları tatmin edici olmaktan uzaktır.

Bu madde hükümleri gereğince ilâveten verilmesi öngörülen üniversite tazminatları, öğretim üyelerinin maddi sıkıntılarını giderecek ve çalışmalarından üniversite içinde daha geniş şekilde yararlanılacaktır.

Bu maksatla 4936 sayılı Kanunun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 32 nei maddesi gereğince Üniversite profesörlerinin almakta oldukları 1 000 liralık üniversite tazminatına 900 lira, doçentlerin almakta oldukları 600 liralık üniversite tazminatına 700 liralık bir ilâve yapılması öngörülmektedir.

Ancak her hangi bir kanun, tüzük, yönetmelik veya Bakanlar Kurulu kararına istinaden tazminat, ödenek, ders ücreti veya yevmiye (Harcırah yevmiyeleri hariç) almıyanlara bu ilâve üniversite tazminatı verileceği maddede yer almaktadır.

Gerek asli gerekse ilâve üniversite tazminatları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 102, 103 ve 104 neü maddeleriyle verilen izinleri kullananlarla, yurt içinde geçici bir görevle başka bir yerde görevlendirilecekler dışında, her ne sebeple olursa olsun görevi başında bulunmıyanlarla, yurt dışına gönderilmeleri sebebiyle görevleri başında bulunmıyanlara verilmeyecektir.

Hastalık sebebiyle görevi başına gelmiyenlere, bu süre bir yılda 60 günü geçmemek üzere tazminatları verilir.

Bu tazminatlar hakkında 7244 sayılı Kanunun 3 neü maddesi hükmü uygulanmıyacaktır.

İlâve tazminatlar, almaya müstahak duruma girenlere bu giriş tarihini takibeden ilk aybaşından itibaren verilmeye başlanır. Müstehak durumdan çıkanların da çıkış tarihini takibeden ilk aybaşından itibaren kesilir.

Madde 5. — 4936 sayılı Kanunun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 38 nei maddesi ve bu maddeye 28 . 10 . 1960 tarih ve 119 sayılı Kanunla eklenen fıkra değiştirilmektedir.

Birinci paragraftaki kürsü ifadesine yüksek okul ve bölümlerde eklenmektedir.

Doktora veya tıpta uzmanlık imtihanını verme süresi doktora için 4 yıl, uzmanlık için 6 yıl olarak kabul edilmektedir.

Bu maddeye yeni bir paragraf eklenerek, asistan adaylarının vazifeye alınmıyanlarının ve yetiştirilme tarzlarının bir yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmaktadır. Keza, üniversite asistanlarının bütün mesai ve çalışmalarını üniversiteye veya ona bağlı kurumlara hasretmeleri öngörülmekte ve öğretim üyesi yardımcılarının üniversite tazminatları çeşitli miktarlarda artırılmaktadır.

Eylemsiz doçent, öğretim görevlisi, uzman ve okutmanlarla, doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisi kazanmış üniversite mezunu öğretim görevlilerine kanunla öngörülen tazminatların verilmesi, üniversite dışında resmî veya özel her hangi bir işi bulunmayıp mesaisini tamamen üniversiteye hasretmiş olma şartına bağlanmaktadır. Her hangi bir kanun, tüzük, yönetmelik veya Bakanlar Kurulu kararıyle tazminat, ödenek, ders ücreti veya yevmiye alanlara asistanlık ve üniversite tazminatının yarısı ödenecektir.

Bu tazminatlar hakkında 7244 sayılı Kanunun 3 neü maddesi hükmü uygulanmıyacaktır.

Geçici madde 1. — Bu kanuna göre profesör, doçent ve öğretim üyesi yardımcılarında verilecek tazminatlar bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, asistanlar için tesbit edilen tazminatlar 1 . 3 . 1969 tarihinden itibaren ödenecektir.

Geçici madde 2. — Bu madde, bu kanunun üniversitelere ait Personel Kanunu yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yürürlükten kaldırılacağına dairdir.

Madde 6 ve 7. — Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in Doçentlik için bekleme süresinin dört yıldan iki yıla indirilmesi hakkında kanun teklifi (2/737)

8 . 10 . 1968

Millet Meclisi Başkanlığına

Doçentlik için bekleme süresinin dört yıldan iki yıla indirilmesi hakkında hazırlamış olduğum kanun teklifi gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımla rica ederim.

İstanbul Milletvekili
Reşit Ülker

Doçentlik için bekleme süresinin dört yıldan iki yıla indirilmesi için kanun teklifi

GEREKÇE

13 . 6 . 1946 tarih ve 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 18 nci maddesinde doçentlik imtihanına girmek için doktoradan başka kendi bilim veya meslek koluna ile ilgili bir işte en az iki sene eğlenli «filli» çalışma şart koşulmuş idi.

28 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla 18 nci maddede değişiklik yapılarak en az iki sene eğlenli çalışma şartı en az dört seneye çıkarılmıştır.

Dokorasını yapmış genç bilim adamı dört sene doçentlik imtihanı için bekliyecek, bir senesini doçentlik imtihanı ile kaybedecektir. Buna bâzı ahvalde iki senelik askerlik süresi de eklendiğinde yedi sene beklemek zorunda kalacaktır. Ve kalmaktadır.

Öte yandan hocasızlıktan Üniversiteye öğrenci alınmamakta, bin öğrencili sınıflara rastlanmakta ve yeni üniversiteler açılmamaktadır.

Memleket ihtiyaçları ile bağdaşmayan ve esasen gerekçesi de pek anlaşılmayan bu dört senelik sürenin eskisi gibi iki seneye indirilmesi halinde bu süreyi beklemekte olan birçok genç bilim adamı derhal doçent olma imkânına kavuşmuş olacaktırlar.

Böylece bu önemli değişiklikle üniversitemizdeki bunalmaya çeşitli çarclerden biri olarak ele alınmış ve bu amaçla hazırlanmıştır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ REŞİT ÜLKER'İN TEKLİFİ

Doçentlik için bekleme süresinin dört yıldan iki yıla indirilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 13 . 6 . 1946 tarih ve 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 28 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değişik 18 nci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 18. — ... (b) doktor unvanını ve tıpta uzman yetkisini aldıktan sonra kendi bilim veya meslek koluyla ilgili bir işte en az iki yıl eğlenli olarak çalışmış olmak.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/643, 2/737
Karar No. : 15

10 . 4 . 1969

Yüksek Başkanlığa

4936 sayılı Kanununun 20 nci maddesiyle bu kanunun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 18, 24, 32 ve 38 nci maddesinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, doçentlik için bekleme süresinin dört yıldan iki yıla indirilmesi hakkında kanun teklifi, Millî Eğitim Bakanı, Maliye Bakanlığı temsilcisi, Devlet Personel Dairesi Başkanı, Ankara, Hacettepe, Ege, İstanbul Teknik Üniversitesi rektörleri ve İstanbul Üniversitesi Rektör Vekilinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Teklif, yalnız 4936 sayılı Kanununun bir maddesinin tadilini derpiş ettiği ve esasen Hükümet tasarısında da aynı maddenin tadili bahis mevzuu olduğu ve tasarı 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun diğere bâzı maddelerini de şümulü içine aldığı için, Hükümet tasarısı esas kabul edilerek teklifle birleştirilmiştir.

Kanun tasarısı :

1. 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 18 nci maddesini tadil ederek, doçent olabilmek için bekleme süresi olan dört yılı iki yıla indirmeyi;
2. Aylıklı doçentliklerde görevlendirilecekler arasına, yurt dışındaki tanınmış üniversitelerde en az iki yıl eylemli doçent olarak çalışmış olanların da katılabilmelerini;
3. Ankara, İstanbul ve İzmir dışındaki üniversite, fakülte veya yüksek öğrenim kurumlarında öğretim üyesine olan büyük ihtiyacın karşılanabilmesi için, adı geçen üç şehirdeki üniversite doçentlerinin profesörlüğe yükselebilmelerini, bu üç şehir dışındaki yüksek öğrenim kurumlarında üç yıl süre ile görev almaları şartına bağlamayı;
4. 4936 sayılı Kanuna bağlı üniversitelerde görevli öğretim üyelerinin almakta oldukları tazminatların, tatmin edici olmaktan uzak olması sebebiyle, bu tazminatlara her hangi bir kanun, tüzük, yönetmelik veya Bakanlar Kurulu kararına istinaden tazminat, ödenek, ders ücreti veya yevmiye almıyanlar için, ilâveten bir tazminat verilmesini;
5. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 102, 103 ve 104 ncü maddeleriyle verilen izinleri kullananlarla, yurt içinde geçici bir görevle başka bir yerde görevlendirilecekler dışında, her ne sebeple olursa olsun görevi başında bulunmıyanların, yurt dışına gönderilmeleri sebebiyle görevlerinden geçici olarak ayrılmış olanların ve bir yılda hastalığına binaen 60 günden fazla görev yapmıyanların, gerek aslı ve gerekse ilâve tazminatlarına hak kazanamayacaklarını;
6. Üniversite öğretim yardımcılarına verilmekte olan tazminatların çeşitli miktarlarda artırılmasını, eylemsiz doçent, öğretim görevlisi, uzman ve okutmanlarla, doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış üniversite mezunu öğretim görevlilerine, bu tazminatların ancak bütün mesailerini üniversiteye hasretmeleri halinde verilebileceğini; her hangi bir kanun, tüzük, yönetmelik veya Bakanlar Kurulu kararıyla tazminat, ödenek, ders ücreti ve yevmiye alan asistanlara üniversite tazminatının yarısının ödeneceğini;
7. Bu tazminatların, profesör, doçent ve öğretim üyesi yardımcılarına, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte asistanlara ise, 1 . 3 . 1969 tarihinden itibaren verileceğini;

Hükme bağlamaktadır.

Komisyonumuz uzun ve devamlı bir mesai ile kanun tasarısının muhtevasını teşkil eden yulkardaki hususları ciddi bir tetkik ve tahlile tabi tutmuş, tasarının heyeti umumîyesini benimsiyerek, maddeler üzerinde değişiklikler yapmış, yeni hükümler getirmiş ve bâzı yeni maddeleri kanun metnine ilâve etmiştir.

I - Tasarımmın, birinci maddesi olan doçent olabilmek için bekleme süresini dört yıldan iki yıla indiren hüküm aynen kabul edilmiştir,

II - İkinci madde ile tadil edilen 4936 sayılı Kanununun 20 nci maddesindeki, «tanınmış üniversiteler» ibaresi, «Türk üniversitelerine denk yabancı üniversiteler» şeklinde değiştirilerek, yabancı üniversitelerden gelecek öğretim üyelerinin efsafına uygunluğu sağlanmış ve metne bir açıklık getirilmek istenmiştir.

III - 4936 sayılı Kanununun 24 nci maddesiyle profesörlüğe geçiş için en az beş yıl bekleme bir zaman şartı olarak kabul edilmiştir.

Komisyonumuz bu şartı ilmi görüşle telif edenememiş, bu sebeple fevkalâde kabiliyetlere biran evvel yükselme imkânı verebilmek düşüncesiyle, «en az üç yıl» ı daha mâkul bir zaman ölçüsü olarak kabul etmiştir. Aynı ölçüye uyularak, maddenin 1 nci fıkrasındaki, «yedi yıl» da, «beş yıl» a indirilmiştir. Ve yine 24 nci maddeyi tâdil eden tasarımmın üçüncü maddesinde, doçentlerin profesörlüğe yükselme şartı olarak derpiş edilen, Ankara, İstanbul ve İzmir dışındaki üniversite, fakülte veya yüksek öğrenim kurumlarında en az üç yıl görev yapma mecburiyeti, yeni açılmış veya açılacak yüksek öğrenim kurumlarına öğretim üyesi temini bakımından müspet mütalâa edilmiş. Ancak üç yıl uzun bir süre olduğu ve diğer bir maddede profesörler de bu mecburiyetin şumulü içine alındığı ve bu suretle öğretim üyesi kaynağı zenginleştirildiği için «üç yıl» ın «bir ders yılı» olarak değiştirilmesi muvafık mütalâa edilmiştir.

IV - Üçüncü maddede arz ve ifade edildiği gibi, doçentlere muvazi olarak, profesörlerin de, adı geçen üç şehir dışındaki yüksek öğrenim kurumlarında görev yapmaları, tasarıya 4936 sayılı Kanununun 26 nci maddesi tâdil edilerek ilâve edilmiştir.

Komisyonumuz yalnız doçentlerin bu mecburiyete tabi tutulmasını âdil bir ölçü olarak görmemiş, ve bu halin üniversiteler içinde yeni bir meselenin doğmasına sebeb olabileceğini düşünerek, profesörlerin de Ankara, İstanbul ve İzmir dışındaki yüksek öğrenim kurumlarında, beş yılda bir sıra ile görevlendirilmelerini hükme bağlamıştır.

Sırası geldiği halde bu görevi yapmaktan kaçınanların tazminatlarının kesilmesi ve 4936 sayılı Kanununun 62 nci maddesi gereğince yurt dışına gönderilmelerinin yasaklanması maddeye bir müeyyide olarak ilâve edilmiştir.

V - Komisyonumuz, üniversitelerimizin bugün için temel meselesinin, «Tam gün çalışma» olduğunda görüş birliği içindedir. Üniversite reformunun temel taşı vasfında olan ve reformun diğer unsurlarının ancak bu temele oturtulması halinde yeni üniversite kuruluşuna geçmenin mümkün olabileceğine inandığımız, «Tam gün çalışma» bu sebeple 4936 sayılı Kanununun 31 nci maddesi tadil edilerek tasarıya ilâve edilmiştir.

Tam gün çalışmanın, bir ilim adamının kendi cemiyeti ve dünya ile ilgisini kesmesi, memleketinin meseleleri dışında kalması ve hele kalkınma hamleleri içinde olan bir memlekette ona rehberlik ve yardımcılık yapmaması gibi bir mânası olduğu iddia edilemez. Bu sebeple Komisyonumuz, «tam gün çalışma» nın bu mânada menfi bir netice yaratabileceğini kabul etmemiş ve üniversite reformunun vasatını bu suretle hazırlamış olduğuna inanarak 4936 sayılı Kanununun 31 nci maddesini yeniden tanzim edip tasarı metnine almıştır.

VI - Tasarımmın 4 nci maddesiyle değiştirilen 4936 sayılı Kanununun 32 nci maddesinde profesör ve doçentlere ilâve olarak getirilen ve birtakım şartlara bağlanan tazminat miktarları, «Tam gün çalışma» ya uygun bir seviyeye yükseltilmiştir.

VII - Tasarımmın 5 nci maddesiyle tadil edilen 4936 sayılı Kanununun 38 nci maddesindeki öğretim üyesi yardımcıları için derpiş edilen tazminatlar, «tam gün çalışma» ya muvazi olarak bu üniversitelerimizin asistan teminindeki güçlükleri, kıymetli elemanların daha fazla imkânlar veren üniversite veya özel sektöre kaymaları göz önünde tutularak artırılmıştır.

VIII - Tasarımmın 5 nci maddesiyle tâdil edilen 4936 sayılı Kanununun 38 nci maddesinin sonundaki, «bu tazminatların ödenmesinde 7244 sayılı Kanununun 3 nci maddesi hükmü uygulanmaz.»

fıkrası o maddeden çıkarılmış ve döner sermayelerden doğan hakların mahfuz kalması için yeni bir ek madde halinde, bu iki hususu içine alır tarzda, yeniden tedvin edilmiştir.

IX - Tasarının birinci maddesiyle değiştirilen 4936 sayılı Kanununun 18 nci maddesinde bekleme süresi en az iki yıla indirildiğine göre, aynı kanununun 20 nci maddesindeki şartı yerine getirmiş olan doktor asistanların doçentlik tezlerini verebilmeleri için, tasarıya geçici 1 nci madde olarak bir hüküm getirilmiştir.

X - Profesör olmak için bekleme süresinin sonuna gelmiş ve bu sebeple kesif bir ilmî mesafî içine girmiş olan doçentlerin bu mesailerini inkıtaa uğratmamak için, Ankara, İstanbul ve İzmir dışındaki yüksek öğrenim kurumlarında görev yapma mecburiyetleri, iki yıl ertelenmiş ve bu sebeple tasarıya geçici 2 nci madde ilâve edilmiştir.

XI - Tam gün çalışmaya geçmenin, bu kanunun yürürlüğe girmesiyle mümkün olamayacağı, üniversite dışında çalışan öğretim üyelerine bu işlerinin tasfiyesi için bir zaman verilmesi lâzım geleceği düşüncesiyle tam gün çalışmaya en geç 1 Mart 1972 yılında başlanacağı geçici 3 ncü madde olarak hükme bağlanmıştır.

XII - Üniversite öğretim üyelerinin beş yıl süre ile özel yüksek öğrenim kurumlarında çalışabilecekleri geçici 4 ncü madde ile sağlanmıştır.

XIII - Tasarının geçici 1 nci maddesi, iki ayı geçici madde haline getirilmiş ve geçici 5 ncü madde ile 4936 sayılı Kanununun tâdil edilen 32 nci maddesine derpiş edilen üniversite tazminatlarının seneler içinde kademelendirilmesi uygun görülmüştür.

XIV - Tasarının geçici birinci maddesinin 4936 sayılı Kanununun 38 nci maddesiyle ilgili kısmında asistanların tazminatlarının ödenmesine mütedair hüküm aynen muhafaza edilerek, diğer öğretim yardımcılarının tazminatlarıyla ilgili kısmında ise sadece tam gün çalışmaya muvazi bir değişiklik yapılarak ve bu madde geçici 6 ncü madde olarak düzenlenmiştir.

XV - Tasarının geçici ikinci maddesi bu kanunun, Üniversite personel Kanununun yürürlüğe girmesiyle yürürlükten kalkacağını hükme bağlamış bulunmaktadır.

Kanun tasarısında malfi hükümlerin dışında başka hükümlerin bulunmasını nazarı itibara alan Komisyonumuz maddeyi bu sebeple değiştirerek kabul etmiştir.

XVI - Tasarının başlığı, kanun tasarısına bâzı maddeler ilâve edildiği için bu değişikliklere muvazi olarak yeniden düzenlenmiştir.

XVII - Tasarıya yeni maddeler ilâvesi sebebiyle metindeki madde numaraları yeniden tanzim edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Bu Rapor Sözetüsü	Kâtip	
Çanakkale	İstanbul	Artvin	Afyon
A. N. Akay	Prof. Dr. M. Yardımcı	Söz hakkım mahfuz M. Rona	O. Attilâ
Ankara	Bitlis	Çorum	Denizli
A. R. Çetiner	Z. Koçak	H. İncesulu	R. Şenel
Gaziantep	Kayseri	Kastamonu	Manisa
N. Sarıca	M. Ateşoğlu	Ş. Bohça	N. Ağaoglu
Samsun		Uşak	
M. Gedik		Söz hakkım saklıdır M. F. Uğrasızoğlu	

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. 1/643 - 2/737
Karar No. : 241

22 . 5 . 1969

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan (4936 sayılı Kanununun 20 nci maddesi ile bu kanununun 27.10.1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 18, 24, 32 ve 38 nci maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı) ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in doçentlik için bekleme süresinin 4 yıldan 2 yıla indirilmesi hakkında kanun teklifi, Millî Eğitim Bakanı, üniversite rektörleri ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı birleşimde incelendi ve görüşüldü;

Memleketimizde mevcut ve kurulmakta bulunan üniversitelerimizin, yurdumuza daha faydalı hizmetler yapmalarını sağlamak, öğretim üyelerinin çalışmalarını üniversiteye hasretmelerini temin ve üniversite problemlerini halletmek gayesiyle hazırlanmış bulunan tasarı ve İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in doçentlik için bekleme süresinin dört yıldan iki yıla indirilmesini öngören teklif daha evvel Millî Eğitim Komisyonunda görüşülmüş ve Millî Eğitim Komisyonu, Reşit Ülker'in teklifinin Hükümet tasarısında mevcudolması sebebiyle tasarıyı görüşmeye esas alarak büyük ölçüde bir değişikliğe tabi tutmak suretiyle Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzda Millî Eğitim Bakanı ve üniversite rektörlerinin verdiği geniş izahatlar karşısında gerek tasarının ve gerekse Millî Eğitim Komisyonunun tasarı üzerinde yapmış olduğu değişikliklerin üniversite reformunu tam mânasıyla kapsamadığı Hükümetin bu hususta geniş bir faaliyet içinde bulunduğu, bu cümleden olarak bu faaliyetler için yapılan hazırlıklara mevcut üniversitelerimizden ancak üçünün cevap verdiği, diğerlerinin hazırlıklarını tamamlamamış oldukları ifade edildiğinden tasarının görüşmelere esas alınması kararlaştırılarak bir alt komisyon kurulmuştur.

Öğretim üyeliğinin çekici bir nitelik kazanması, üstün vasıflı gençlerin öğretim üyesi olmalarının teşvik edilmesi ve halen üniversitelerde görev almış bulunan öğretim üyelerine ve yardımcılarına, çalışma güçlerine ve toplum içindeki görevlerine uygun malî imkânların sağlanması gerekmektedir. Üniversite öğretim üye ve yardımcılarının, öğretim yanında Üniversiteler Kanununun bir vazife olarak verdiği ilmî inceleme ve araştırmaları yapabilmeleri de her şeyden önce maddî sıkıntılardan kurtulması ile mümkündür. 115 sayılı Kanunla değiştirilen 4936 sayılı Üniversiteler Kanununa tabi üniversitelerde görev alan öğretim üye ve yardımcılarının malî statülerindeki yetersizlik, değerli elemanların, üniversiteye nazaran çok daha iyi imkânlar sağlayan kurumları tercih etmelerine sebeb olmakta ve bunları üniversite dışında iş aramaya sevk etmektedir. Bu hal aynı zamanda asistanlık kadrolarının boş kalmasına yol açmakta veya arzu edilen gerekli yetenek ve nitelikte elemanın öğretim üyeliğine intisabetmelerini güçleştirmekte, hattâ önlemektedir. Maaş ve üniversite tazminatı 4936 sayılı Kanun hükümlerine bağlanan üniversitelerimizle, ücretleri hususi kanun ve statülere göre verilmekte olan üniversitelerimiz arasındaki ücret muvazenesizliği de malûmdur. Bu hal 4936 sayılı Kanun hükümlerine göre aylık ve tazminat almakta olan üniversite öğretim üyelerinin diğer üniversitelere kaymalarına da sebeb olmaktadır. Gerek yukarıdaki maddeler ve gerekse üniversite reformunun, üniversitelerimizin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak tüm olarak bütün meselelerinin halledilmesi ve bu reformla gerçekleştirilmesi için zamana ihtiyaç olduğu ve bu reformun lüzumuna inanan Komisyonumuz, önümüzdeki devrenin başına yetiştirilmek üzere reform çalışmalarının hızlandırılması temennisinde bulunarak bu tasarının daha ziyade bir tazminat kanunu niteliğini taşımasını uygun görmüştür.

Bu düşüncelerin ışığı altında, alt komisyonun verdiği izahat ve tekliflerle tasarının 1, 2 ve 3 ncü maddelerinin üniversite reformu ile ilgili olmasından dolayı tasarıdan çıkarılması uygun görülmüş ve Komisyonumuz bu görüşe katılarak 115 sayılı Kanunla muaddel 4936 sayılı Kanunun 32 ve 38 nci maddelerle ilgili hususları yeniden ve bugünün gerçeklerine ve reforma temel olacak şekilde düzenlenmesini muvafık mütalâa etmiş olduğundan, tasarının 32 ve 38 nci maddeleri yeniden düzenlenmiş, bu kanundan Türkiye ve Orta - Doğu Âmme İdaresi Enstitüsünde görevli bulunan asistan, öğretim ve araştırma mütehassısları ile profesörlerin de faydalandırılmasını teminen üçüncü madde olarak bir madde ilâve edilmiştir.

7244 sayılı Kanununun 3 ncü maddesinin uygulanmamasını sağlayıcı bir hüküm getirmek gayesiyle bir ek madde ilâve edilmiştir.

Bu kanunla verilen tazminatların hangi tarihlerde ödeneceğini tesbit üzere geçici 1 nci madde yeniden düzenlenmiş ve 28.10.1960 tarih ve 119 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasını öngören bir geçici madde de 2 nci geçici madde olarak yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütme maddeleri, madde numaraları değiştirilmek suretiyle aynen kabul edilmiştir. Bu değişikliğe uygun olarak kanun başlığı da yeniden tanzim edilmiştir.

Bu arada İstanbul Milletvekili Reşit Ülker tarafından İçtüzüğün 116 ncü maddesine istinaden verdiği ve kanun tasarısının 3 ncü maddesinden sonra 4 ncü madde olarak tasarıya dâhil edilmesini istediği ilişik gerekçeli önergesi üniversite reformu ile ilgili olmasından dolayı tazminat kanunu niteliğini taşıyan bu kanun içerisine alınması hususu Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan V. Kayseri <i>F. Köksal</i>	Sözcü Zonguldak Söz hakkım saklıdır. <i>K. D. Sungun</i>	Kâtip Ordu <i>Ş. Pehlivanoğlu</i>	Ankara Söz hakkım mahfuzdur. <i>İ. Seçkin</i>
Çanakkale Söz hakkım mahfuzdur. <i>Ş. İnan</i>	Eskişehir <i>M. İ. Anrı</i>	Gümüşane Söz hakkım mahfuzdur. <i>S. Ö. San</i>	İstanbul Muhallifim. <i>N. Eroğan</i>
İstanbul <i>M. Güven</i>	Manisa <i>Ö. Şakar</i>	Maras <i>V. Pirinçcioğlu</i>	Rize <i>E. Y. Akçal</i>
	Trabzon <i>E. Dikmen</i>	Trabzon <i>H. Orhon</i>	Uşak Söz hakkım saklıdır. <i>O. Dengiz</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

4936 sayılı Kanununun 20 nci maddesi ile bu kanununun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 18, 24, 32 ve 38 nci maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 18 nci maddesinin (b) bendi, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«b) Doktor unvanını veya tıpta uzman yetkisini aldıktan sonra kendi bilim veya meslek koluna ilgili bir işte en az iki yıl fiilen çalışmış bulunan.»

MADDE 2. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Madde 20. — Üniversite öğretim kurumlarıyla açılacak aylıklı doçentlikte görevlendirilecekler, 19 ncu madde gereğince yapılacak imtihanı başarmış olanlarla yurt dışında tanınmış üniversitelerde en az ilki yıl eylemli olarak doçentlik görevini yapmış olanlar arasından seçilerek, ilgili yönetmelikler uyarınca tâyin olunurlar.»

MADDE 3. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 24 ncu maddesinin 1 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Üniversite profesörleri, üniversite doçentleri arasından tüzüğü gereğince seçilirler. Üniversite profesörleri seçileceklerde aranacak şartlar şunlardır:

a) En az 5 yıl eylemli olarak üniversitelerde doçentlik yapmış veya üniversite doçenti unvanını kazandıktan sonra yedi yıl uzmanlığı ile ilgili bir bilim veya meslek içinde çalışmış bulunmak, (Dışarda bir süre çalıştıktan sonra üniversitede görevlendirilen doçentler için bu süre üniversitede geçmiş gibi hesaplanır. Ancak bu sürenin en az bir yılının üniversite içinde eylemli doçentlikte geçmiş olması şarttır.)

b) Bilimsel erkini ve öğretim yeteneğini, doçentlik imtihanını kazandıktan sonraki yayımları ve çalışmalarıyla tanıtmış olmak.

Şu kadar ki, Ankara, İstanbul ve İzmir'deki üniversite fakültelerinde veya bu fakülterlere bağlı okul ve enstitülerde bir uzmanlık dalında esasen tâyin edilmiş profesör varsa kadrolu veya kadrosuz ikinci profesörün tâyini için adayların Ankara, İstanbul ve İzmir dışında, Türkiye'de bir yüksek öğrenim kurumunda en az üç yıl profesörlük, doçentlik ve öğretim görevliliği yapmış olmaları şarttır. İlgili uzmanlık dalını içine alan bir öğrenim kurumunun Ankara, İstanbul ve İzmir dışında bulunmaması halinde adaylardan bu şart aranmaz.»

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzi maddeler eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Madde 20. — Üniversite öğretim kurumlarında açılacak aylıklı doçentlikte görevlendirilecekler, 19 ncu madde gereğince yapılacak imtihanı başarmış olanlarla Türk Üniversitelerine denk yabancı üniversitelerde en az iki yıl eylemli doçentlik veya bunun dengi akademik görev yapmış olanlar arasından seçilerek ilgili yönetmelik uyarınca tâyin olunurlar.»

MADDE 3. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 24 ncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Üniversite profesörleri üniversite doçentliği unvanını tüzüğü gereğince almış olanlar arasından seçilirler.

Üniversite profesörleri seçileceklerde şartlar şunlardır:

a) En az 3 yıl eylemli olarak üniversitelerde doçentlik yapmış veya üniversite doçenti unvanını kazandıktan sonra beş yıl uzmanlığı ile ilgili bir bilim veya meslek içinde çalışmış bulunmak, (Dışarda bir süre çalıştıktan sonra üniversitede görevlendirilen doçentler için bu süre üniversitede geçmiş gibi hesab olunur. Ancak bu sürenin en az bir yılının üniversite içinde eylemli doçentlikte geçmiş olması şarttır.)

b) Bilimsel erkini ve öğretim yeteneğini, doçentlik imtihanını kazandıktan sonraki yayınları ve çalışmalarıyla tanınmış olmak.

Şu kadar ki, Ankara, İstanbul ve İzmir'deki üniversite fakültelerinde veya bu fakültelere bağlı okul ve enstitülerde bir uzmanlık dalında esasen tâyin edilmiş profesör varsa kadrolu veya

BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 27.10.1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 32 ve 38 nci maddelerinde değişiklik yapılmasına, bir ek ve iki geçici madde ilâvesine ve 7163 sayılı Kanunun 19 ncü maddesinin değiştirilmesine dair Kanun

Hükümetin teklifi

MADDE 4. — 4936 sayılı Kanununun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 32 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

«Yukardaki esas ve miktarlar dâhilinde tazminat alan öğretim üyelerinden, her hangi bir kanun, tüzük, yönetmelik veya Bakanlar Kurulu kararına istinaden, tazminat, ödenek, ders ücreti veya yevmiye (harcırah yevmiyeleri hariç) almıyan doçentlere, ilâveten 700 lira profesörlere de 900 lira üniversite tazminatı verilir.

657 sayılı Devlet memurları Kanununun 102, 103 ve 104 nci maddeleri gereğince verilen izinleri kullananlarla, yurt içinde geçici görevle başka bir yere gönderilenler dışında her ne suret ve sebeple olursa olsun görevleri başında bulunmayan veya yabancı memleketlere gönderilen öğretim üyelerine görevlerinden ayrı buldukları sürece asli ve ilâve üniversite tazminatları verilmez.

Hastalık sebebiyle işi başına gelmeyenlere, bu yüzden ayrıldıkları günlerin bir yılda toplamı 60 günü geçmemek üzere tazminatları verilir.

Bu tazminatların ödenmesinde 7244 sayılı Kanunun 3 nci maddesi hükmü uygulanmaz.

ilâve tazminatı almaya müstehak duruma girenlerin tazminatları giriş tarihini takibeden ay başından itibaren verilmeye başlanır. Müstehak durumdan çıkanların tazminatları da çıkış tarihini takibeden aybaşından itibaren kesilir.»

Millî Eğitim Komisyonunun Değiştirisi

kadrosuz bir başka profesörün tâyini için adayların Ankara, İstanbul ve İzmir dışında, Türkiye'de bir resmî yüksek öğrenim kurumunda en az bir ders yılı profesörlük, doçentlik veya öğretim görevliliği yapmış olmaları şarttır. İlgili uzmanlık dalını içine alan bir öğrenim kurumunun Ankara, İstanbul ve İzmir dışında bulunmaması veya ilgili doçentin hizmetine ihtiyacolmadığının büyük merkezler dışındaki öğrenim kurumlarından bildirilmesi halinde adaylarda bu şart aranmaz.»

Bütçe Plân Komisyonunun Değiştirisi

MADDE 4. — 4936 sayılı Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«**MADDE 26.** — Profesörler, bu kanunun 24 ncü maddesindeki şartları haiz doçentler ile Türk Üniversitelerine eşitliği üniversiteler arası kurulca kabul edilen bir yüksek öğrenim kurumunda en az iki yıl bilfiil profesörlük yapmış adaylar arasında, profesörler kurulu tarafından yönetmeliği gereğince seçilirler ve Senatunun uygun bulması üzerine müşterek kararlarla tâyin olunurlar.

Ankara, İstanbul ve İzmir'de kurulmuş üniversitelerde her hangi bir kürsüde veya bilimde aynı bilim veya uzmanlık dalında atanmış birden fazla profesör varsa, bunlar beş yılda bir, sıra ile ve bir ders yılı süre için Ankara, İstanbul ve İzmir dışında Türkiye'de kurulmuş bir yüksek resmî öğrenim kurumunda öğretim, eğitim ve araştırma görevlerinde bulunurlar.

Hükümetin teklifi

Millî Eğitim Komisyonunun Değiştirisi

Sırası geldiği halde bunu yapmayan profesörlerin tazminatları kesilir ve bu kanunun 62 nci maddesi gereğince yurt dışına gönderilemezler.

Ankara, İstanbul ve İzmir dışında benzeri bir bilim kurumu bulunmadığı veya ilgili profesörün hizmetine ihtiyacolmadığı büyük merkezler dışındaki öğrenim kurumlarınca bildirilen hallerde profesörlerin bu merkezler dışındaki hizmetleri Senatoca her seferinde birer yıl ertelenir.

MADDE 5. — 4936 sayılı Kanunun 27.10.1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilmiş bulunan 31 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Madde 31. — Asli görevleri üniversitede bulunan öğretim üyeleri ve öğretim yardımcıları, bütün çalışmalarını bağlı buldukları üniversiteye hasrederler; üniversite dışında özel veya resmî kurumlarda görev alamazlar ve serbest meslek icra edemezler.

Ancak, üniversite öğretim üyeleri ve yardımcıları, ilgili üniversite senatosunun kararına ve tesbit edeceği esaslarla şartlara bağlı olarak, üniversite dışındaki resmî öğretim ve araştırma kurumlarında görev alabilirler ve memleket kalkınmasıyla ilgili konularda araştırma ve uygulama çalışmaları yapabilirler.»

MADDE 6. — 4936 sayılı Kanunun 27.10.1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 32. — Bu kanun hükümlerine göre üniversitelerde veya üniversitelere bağlı öğretim kurumlarında eylemli olarak öğretim görevinde bulunan öğretim üyelerine, aylıklarından ve rektörlük, dekanlık, bölüm başkanlığı, üniversiteye bağlı okul, yüksek okul veya enstitü müdürlüğü, lâboratuvar ve klinik şefliği gibi üniversite veya buna bağlı kurumlarda benzeri hizmetlere ait ek görev tazminatlarından ve Devrim Tarihi dersi veya konferansı ve diğer konferans ücretlerinden başka bu kanunun 31 nci maddesinin 1 nci fıkrasındaki çalışmalarına karşılık olmak üzere her ay profesörlere 4 000, doçentlere 3 000 lira üniversite tazminatı verilir.»

Bütçe Plân Komisyonunun Değiştirisi

MADDE 1. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 32. — Bu kanun hükümlerine göre üniversitelerde veya üniversitelere bağlı öğretim kurumlarında eylemli olarak öğretim görevinde bulunan ve üniversiteler dışında 31 nci maddeye göre ayrıca resmî veya özel bir işi bulunmayan öğretim üyelerinin, aylıklarından ve rektörlük, dekanlık, bölüm başkanlığı, üniversiteye bağlı okul, yüksek okul veya enstitü müdürlüğü, lâboratuvar ve klinik şefliği gibi üniversite veya buna bağlı kurumlarda benzeri hizmetlere ait ek görev tazminatlarından ve devrim tarihi dersi veya konferansı ve diğer konferans ücretlerinden başka her ay profesörlere 2 000, doçentlere 1 500 lira üniversite tazminatı verilir.

Hükümetin teklifi

MADDE 5. — 4936 sayılı Kanununun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 38 nci maddesi ve bu maddeye 28 . 10 . 1960 tarih ve 119 sayılı Kanunla eklenen fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«**MADDE 38.** — Üniversite asistanları, üniversite öğretim mesleki için her kürsünün, bölümün veya ilgili yüksek okulun gerektirdiği şartlara ve asistanlık yönetmeliğine göre seçilir. Üniversite asistanları kürsü profesörünün, yüksek okul müdürünün, varsa bölüm başkanının veya bu görevi yapan öğretim üyesinin aynı kürsü, bölüm veya yüksek okuldaki diğer öğretim üyelerinin yazılı mütalâalarını aldıktan sonra yapacağı teklif üzerine ilgili yönetim kurulunun onamı ile rektör tarafından aday olarak tâyin edilirler.

Bunların asilliklerinin onanması da en az bir yıl aday olarak çalıştıktan sonra aynı usulle yapılır. Gerekli görülenlerin adaylık süreleri aynı usulle bir yıl daha uzatılabilir.

Doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış üniversite asistanları asilliklerinin onandığı tarihten başlayarak 4 yıl içinde doktora veya 6 yıl içinde uzmanlık imtihanını vermekle ödevlidirler. Bu ödevi vaktinde yerine getirmiyen asistanların durumları kürsü profesörünün, yüksek okul müdürünün, varsa bölüm başkanının veya bu görevi yapan öğretim üyesinin teklifi üzerine profesörler kurulunda incelenir ve üniversitede asistan olarak çalışmakta devamları uygun görülmiyenlerin tâyinlerindeki usule uyularak, üniversite asistanlığı ile ilgileri kesilir. Asistanlıkta devamları uygun görülenlerin süresi bir defaya mahsus olarak ve bir yılı aşmamak üzere uzatılabilir. Bu süre içinde başarı gösteremiyenlerin tâyinlerindeki usule uyularak asistanlıkla ilgileri kesilir.

Asistan adaylarının ilgili kürsü, varsa bölüm, yüksek okul veya ihtisas dalının özelliğine göre adaylığa kabullerini, yetiştirilme tarzlarını gösteren teorik ve pratik bilgilerinin artırılmasını sağlayan hükümler yönetmelikte belirtilir.

Üniversite asistanları bütün çalışma ve mesailerini bağlı buldukları üniversiteye ve üniversiteye bağlı kurumlara hasrederler.

Doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış üniversite asistanlarına her ay aylıklarından başka (700 lira) «Asistanlık tazminatı» verilir.

Asillığı onanmış ve doktora yapmış yahut tıpta uzmanlık imtihanını başarmış olan asistanlara, doçentlik imtihanları için yapacakları bilim araştırmalarına başladığı ilgili fakülte profesörler kurulu tarafından belirtildiği tarihten başlayarak bu araştırma ve çalışmaların gerektirdiği süre için iki yılı aşmamak üzere aylıklarından ve asistanlık tazminatlarından başk her ay (200 lira) verilir.

Üniversite dışında resmî veya özel her hangi bir işi bulunmayıp mesaisini tamamen üniversiteye hasretmiş olanlardan :

a) Eylemsiz doçentlere, doktora yapmış veya tıpta uzmanlık imtihanını başarmış öğretim görevlilerine, ayda (900 lira) «Üniversite tazminatı» verilir.

b) Üniversite mezunu olup ihtisas yapmış ve üniversite de aylıklı olarak uzmanlık kadrosunda çalışan mütehassıslara aylıklarından başka ayda (600 lira) «üniversite tazminatı» verilir.

c) Okutmanlar ile doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış üniversite mezunu öğretim görevlilerine aylıklarından başka ayda (500 lira) «üniversite tazminatı» verilir.

Bu maddeye göre tazminat alanlardan (doçentlik imtihanı hazırlığı için verilen 200 lira hariç) her hangi bir kanun, tüzük, yönetmelik veya Bakanlar Kurulu kararına istinaden, tazminat, ödenek, ders ücreti veya yevmiye (Harcırah yevmiyesi hariç) alanlara, asistanlık ve üniversite tazminatının yarısı ödenir.

Bu tazminatın ödenmesi ve kesilmesi hakkında 32 nci maddenin son fıkrası hükmü uygulanır.

Bu tazminatların ödenmesinde 7244 sayılı Kanunun 3 nci maddesi hükmü uygulanmaz.

Millî Eğitim Komisyonunun Değiştirilişi

MADDE 7. — 4936 sayılı Kanununun 27.10.1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 38 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Madde 38. — Üniversite asistanları, üniversite öğretim mesleki için her kürsünün, bölümün veya ilgili yüksek okulun gerektirdiği şartlara ve asistanlık yönetmeliğine göre seçilir. Üniversite asistanları kürsü profesörünün, yüksek okul müdürünün, varsa bölüm başkanının veya bu görevi yapan öğretim üyesinin aynı kürsü, bölüm veya yüksek okuldaki diğer öğretim üyelerinin yazılı mütalâalarını aldıktan sonra yapacağı teklif üzerine ilgili yönetim kurulunun onamı ile rektör tarafından aday olarak tâyin edilirler.

Bunların asilliklerinin onanması da en az bir yıl aday olarak çalıştıktan sonra aynı usulle yapılır. Gerekli görülenlerin adaylık süreleri aynı usulle bir yıl daha uzatılabilir.

Doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış üniversite asistanları asilliklerinin onandığı tarihten başlayarak 4 yıl içinde doktora veya 6 yıl içinde uzmanlık imtihanını vermekle ödevlidirler. Bu ödevi vaktinde yerine getirmiyen asistanların durumları kürsü profesörünün, yüksek okul müdürünün, varsa bölüm başkanının veya bu görevi yapan öğretim üyesinin teklifi üzerine profesörler kurulunda incelenir ve üniversitede asistan olarak çalışmakta devamları uygun görülmiyenlerin tâyinlerindeki usule uyularak, üniversite asistanlığı ile ilişkileri kesilir.

Asistan adaylarının ilgili kürsü, varsa bölüm, yüksek okul veya ihtisas dalının özelliğine göre adaylığa kabullerini, yetiştirilme tarzlarını gösteren teorik ve pratik bilgilerinin artırılmasını sağlıyan hükümler yönetmelikte belirtilir.

Üniversite asistanları bütün çalışmalarını bağlı buldukları üniversite ve üniversiteye bağlı kurumlara hasrederler.

Doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış üniversite asistanlarına aday olarak tâyinlerinden itibaren her ay aylıklarından başka 1 200 lira üniversite tazminatı verilir.

a) Asillığı onanmış olup, doktora yapmış

Bütçe Plân Komisyonunun Değiştirilişi

MADDE 2. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 27 . 10 . 1960 tarih ve 115 sayılı Kanunla değiştirilen 38 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 38. — Üniversite asistanları, üniversite öğretim mesleki için her kürsünün, bölümün veya ilgili yüksek okulun gerektirdiği şartlara ve asistanlık yönetmeliğine göre seçilir. Üniversite asistanları; kürsü profesörünün, yüksek okul müdürünün, varsa bölüm başkanının veya bu görevi yapan öğretim üyesinin, aynı kürsü, bölüm veya yüksek okuldaki diğer öğretim üyelerinin yazılı mütalâalarını aldıktan sonra yapacağı teklif üzerine yönetim kurulunun onamı ile rektör tarafından aday tâyin edilirler.

Bunların asilliklerinin onanması da en az bir yıl aday olarak çalıştıktan sonra aynı usulle yapılır. Gerekli görülenlerin adaylık süreleri aynı usulle bir yıl daha uzatılabilir.

Doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış Üniversite asistanları asilliklerinin onandığı tarihten başlayarak 4 yıl içinde doktora veya 6 yıl içinde uzmanlık imtihanını vermekle ödevlidirler. Bu ödevi vaktinde yerine getirmiyen asistanların durumları kürsü profesörünün, yüksek okul müdürünün veya bölüm başkanının veya bu görevi yapan öğretim üyesinin teklifi üzerine Profesörler Kurulunda incelenir ve üniversitede asistan olarak çalışmakta devamları uygun görülmiyenlerin tâyinlerindeki usule uyularak, Üniversite asistanlığı ile ilişkileri kesilir.

Asistan adaylarının ilgili kürsü, varsa bölüm, yüksek okul veya ihtisas dalının özelliğine göre adaylığa kabullerini, yetiştirilme tarzlarını gösteren teorik ve pratik bilgilerinin artırılmasını sağlıyan hükümler yönetmelikte belirtilir.

Üniversite asistanları bütün çalışmalarını bağlı buldukları Üniversite ve Üniversiteye bağlı kurumlara hasrederler.

a) Doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış Üniversite asistanlarına aday olarak tâyinlerinden itibaren her ay aylıklarından başka 1 000 lira Üniversite tazminatı verilir.

b) Asillığı onanmış olup, doktora yapmış veya tıpta uzmanlık imtihanını başarmış olan

Hükümetin Teklifi

Millî Eğitim Komisyonunun Değiştirilişi

veya tıpta uzmanlık imtihanını başarmış olan asistanların, doçentlik imtihanları için yapacakları bilim araştırmalarına başladığı ilgili fakülte profesörler kurulu tarafından belirtildiği tarihten başlayarak aylıklarından başka her ay almakta oldukları üniversite tazminatı 1 900 liraya yükseltilir.

b) Eylemsiz doçentlikle, doktora yapmış veya tıpta uzmanlık imtihanını başarmış öğretim görevlilerine, her ay 2 500 lira üniversite tazminatı verilir.

c) Üniversitede aylıklı olarak uzmanlık kadrosunda çalışan mütehassıslara aylıklarından başka her ay 1 900 lira üniversite tazminatı verilir.

d) Okutmanlar ile doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış yüksek öğrenim görmüş öğretim görevlilerine aylıklarından başka her ay 1 200 lira üniversite tazminatı verilir.

Bu maddenin (b), (c) ve (d) fıkralarında yer alan öğretim yardımcılarında aslı görevleri üniversite dışında bulunanlara bu fıkralardaki üniversite tazminatları ödenmez.

EK MADDE 1. — Asli görevi üniversitelerde bulunan öğretim üyeleri ve yardımcılara 7244 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi hükmü uygulanmaz.

Özel kanunlarla üniversitelerdeki ve üniversitelere bağlı öğretim kurumlarındaki öğretim üyelerine ve öğretim yardımcılara tanınmış olan hakları bu kanunun 31 nci maddesi hükümlerine uygun olmak şartıyla saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 1. — 31 Mart 1969 tarihinde, bu kanunun 20 nci maddesindeki şartı yerine getirmiş olan doktora yapmış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmış asistanların, 30 Ekim 1969 tarihine kadar doçentlik tezlerini ilgili dekanlıklara vermeleri halinde, bu asistanların doçentlik imtihanlarının 1969 yılı sonuna kadar tamamlanması için üniversitelerarası kurul tarafından gerekli kararlar alınır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun 3 ncü maddesinin son fıkrasında doçentler için öngörülen öğretim kurumlarında görev yapma şartı bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl sonra uygulanır.

Bütçe Plân Komisyonunun Değiştirilişi

asistanların, doçentlik imtihanları için yapacakları bilim araştırmalarına bağladığı ilgili Fakülte Kurulu tarafından belirtildiği tarihten başlayarak aylıklarından başka her ay almakta oldukları Üniversite tazminatı 1 250 liraya yükseltilir.

c) Eylemsiz doçentlik, doktora yapmış veya tıpta uzmanlık imtihanını başarmış öğretim görevlilerine, her ay 1 350 lira Üniversite tazminatı verilir.

d) Üniversitede aylıklı olarak uzmanlık kadrosunda çalışan mütehassıslara aylıklarından başka her ay 1 250 lira Üniversite tazminatı verilir.

e) Okutmanlar ile doktora yapmamış veya tıpta uzmanlık yetkisini kazanmamış yüksek öğrenim görmüş öğretim görevlilerine aylıklarından başka her ay 1 000 lira Üniversite tazminatı verilir.

Bu maddenin (c), (d) ve (e) fıkralarında yer alan öğretim yardımcılarında aslı görevleri Üniversite dışında bulunanlara bu fıkralardaki Üniversite tazminatları ödenmez.

GEÇİCİ MADDE 1. — Halen Üniversite tazminatı almakta olan profesör ve doçentlere, 32 nci maddeye yeni eklenen fıkraya göre ödenecek ilâve tazminat, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren; bu kanunla değiştirilen 38 nci maddede üniversite asistanları için tesbit edilmiş bulunan tazminat 1 . 3 . 1969 tarihinden itibaren ve 38 nci maddenin diğer fıkralarında yazılı tazminatlar da kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ödenir.

Millî Eğitim Komisyonunun Değiştirilmesi

Bütçe Plân Komisyonunun Değiştirilmesi

GEÇİCİ MADDE 3. — Üniversite öğretim üyeleri ile bu kanunun 38 nci maddesinin (b), (c) ve (d) fıkralarındaki adı geçen öğretim yardımcılarını bu kanunun 31 nci maddesindeki tam gün çalışma düzenine en geç 1 Mart 1972 tarihinde katılırlar.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun yürürlüğe girişinden itibaren beş yıl süre ile üniversite öğretim üyeleri, özel yüksek öğrenim kurumlarında öğretim ve araştırma çalışmalarına katılabilirler. Bu takdirde ilgililerin üniversite tazminatı kesilir.

GEÇİCİ MADDE 5. — 1969 malî yılında tam gün düzenini kabul eden profesörlerin tazminatı 2 700 lira; eylemli doçentlerin tazminatı da 2 600 lira; 1970 malî yılında da profesörlerin tazminatı 3 200 lira, eylemli doçentlerin tazminatı da 3 000 lira olarak ödenir. 32 nci maddede sözü geçen tazminatın tamamı 1 Mart 1971 tarihinden itibaren ödenmeye başlanır.

MADDE 3. — 7163 sayılı Kanununun 19 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 19. — Bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı memuriyetlerde devamlı olarak çalışanlara umumî hükümlere göre ödenecek maaşlarından başka; Türkiye ve Orta - Doğu Âmme İdaresi Enstitüsü asistanlarına, öğretim ve araştırma mütehasıslarına ve profesörlerine bu kanunun 1 ve 2 nci maddelerinde yazılı miktarlarda tazminat verilir.

EK MADDE 1. — Aslı görevleri Üniversitelerde bulunan öğretim üyeleri ve yardımcılarını 7244 sayılı Kanunun 3 ncu maddesi hükmü uygulanmaz.

Özel kanunlarla Üniversitelerdeki ve üniversiteler bağlı öğrenim kurumlarındaki öğretim üyelerine ve öğretim yardımcılarını tanınmış olan hakları saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 6. — Üniversite asistanları bu kanunun 38 nci maddesinde öngörülen üniversite tazminatlarının 1 Mart 1969 tarihinden itibaren almaya hak kazanırlar.

Bu kanunun 38 nci maddesinin (b), (c) ve (d) fıkralarında yer alan öğretim yardımcılardan tam gün düzenine girenlerin üniversite

GEÇİCİ MADDE 1. — Üniversite öğretim üyeleri, bu Kanunun 32 nci maddesinde öngörülen Üniversite tazminatlarını, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren; Üniversite asistanları bu kanunun 38 nci maddesinde öngörülen Üniversite tazminatlarını 1 Mart 1969 tarihinden itibaren almaya hak kazanırlar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanun, üniversitelere ait Personel Kanunu yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükten kalkar.

MADDE 6. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15 . 3 . 1969

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Devlet Bakanı <i>H. Atabeyli</i>	Devlet Bakanı <i>K. Ocak</i>
Devlet Bakanı <i>S. T. Müftüoğlu</i>	Adalet Bakanı <i>H. Dinçer</i>	Millî Savunma Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Sükan</i>
Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayangil</i>	Maliye Bakanı <i>C. Bilgehan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>İ. Ertem</i>	Bayındırlık Bakanı <i>O. Alp</i>
Ticaret Bakanı <i>A. Türkel</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>V. Â. Özkan</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>N. Mentese</i>	Tarım Bakanı <i>B. Dağdaş</i>
Ulaştırma Bakanı <i>S. Bilgiç</i>	Çalışma Bakanı <i>T. Toker</i>	Sanayi Bakanı <i>M. Turgut</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>R. Sezgin</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Kürşad</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Menteseoğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>S. Kılıç</i>	

Millî Eğitim Komisyonunun Deęiřtirii

tazminatının tamamı, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren ödenmeye başlanır.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanundaki aylık ve tazminatlarla ilgili malî hükümler, üniversitelere ait personel kanunu yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükten kalkar.

MADDE 8. — Tasarının 6 ncı maddesi, 8 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 7 ncı maddesi, 8 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Bütçe Plân Komisyonunun Deęiřtirii

Bu kanunun 38 ncı maddesinin (c), (d) ve (e) fıkralarında yer alan öğretim yardımcılarının tazminatları da, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren ödenmeye başlanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — 28 . 10 . 1960 tarih ve 119 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Tasarının 6 ncı maddesi 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 7 ncı maddesi 5 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

